

GRACHTENMUSEUM

Jaarverslag 2024

Inleiding

Na het succesvolle jaar 2023, waarin we een bezoekersgroei van 80% realiseerden en een positief financieel resultaat behaalden, zijn we 2024 met vertrouwen en ambitie gestart. Het jaar begon met een goed gevuld programma, de introductie van een nieuw educatieplan en de voorgenomen uitbreiding van het team. Op basis hiervan hebben we de begroting opgesteld op 65.000 bezoekers en een bescheiden positief financieel resultaat.

De bezoekersaantallen ontwikkelden zich positiever dan verwacht. We hebben de opwaartse lijn weten voort te zetten en sloten 2024 af met een groei van 8%, wat resulteerde in een totaal van 70.040 bezoekers. In het licht van de licht dalende trend in bezoekersaantallen bij Amsterdamse musea is dit een resultaat waar we trots op zijn. In dit jaarverslag lichten we toe hoe deze resultaten tot stand zijn gekomen.

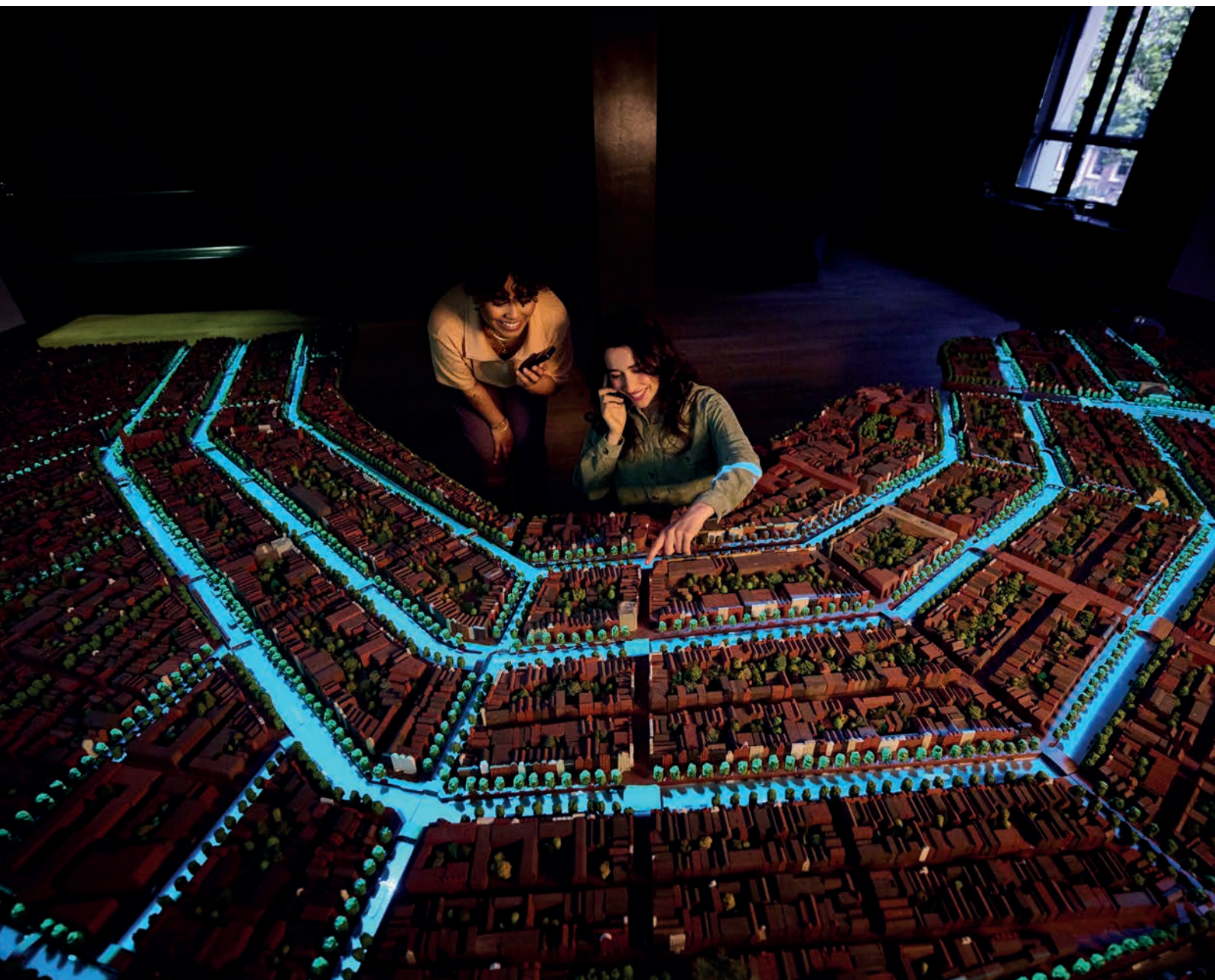
1. Vaste tentoonstelling

De vaste tentoonstelling op de eerste verdieping van het museum heeft in 2024 opnieuw haar waarde bewezen. De kenmerkende audiovisuele storytelling wordt al jarenlang zeer gewaardeerd door bezoekers, wat bijdraagt aan zowel de instroom van nieuw publiek als een hoog percentage herhaalbezoek en mond-tot-mondreclame.

Ook voor schoolklassen bleek de presentatie wederom effectief. Dankzij de dynamische

opzet en het visuele karakter sluit deze goed aan bij de belevingswereld van kinderen en weet het de aandacht effectief vast te houden.

In 2024 zijn diverse technische updates doorgevoerd. Daarnaast is het nieuwe audiotoursysteem van GuideID in gebruik genomen. Dit systeem biedt een hogere kwaliteit en maakt dankzij AI-technologie uitbreiding met extra talen en stemmen mogelijk.

2. Tijdelijke tentoonstellingen

Robin Kapitein – Amsterdam in glas in lood

(November 2023 – maart 2024)

In de Rode Salon presenteerde we een tentoonstelling met de Amsterdamse glas-in-lood kunstenaar Robin Kapitein. Alle getoonde werken heeft hij speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt. Te zien waren de grachten en verrassende maar toch typische Amsterdamse iconen zoals de Piskrul en de Peperbussen.

Wie woonde hier?

(November 2023 – maart 2024)

Een kleine presentatie over drie markante oud-bewoners van het huis waar het museum in gevestigd is; het echtpaar dat het huis liet bouwen, Jan Willink en de laatste bewoonster van het huis.

Chad Bilyeu - Chad in Amsterdam

(April – juli 2024)

Begin maart opende we de tentoonstelling Chad in Amsterdam in de Rode Salon met werk van Chad Bilyeu. Chad was verkozen tot de winnaar van de Tim Killiam Award 2024. Naast een geldbedrag bestaat de prijs ook uit een tentoonstelling in het Grachtenmuseum. Het museum is hiervoor een langdurige samenwerking aangegaan met Stichting Tim

Killiam. De tentoonstelling bestond uit persoonlijke verhalen van Chad uitgewerkt in illustraties in samenwerking met verschillende illustratoren. Het leverde een bijzondere tentoonstelling op waarbij Chad ons een blik gunde op Amsterdam, gezien door de ogen van een Amerikaan.

De Groene Bocht

(juli – oktober 2024)

Op 4 juli 2024 opende de tentoonstelling De Groene Bocht, over de rijke en groene geschiedenis van de bomen langs de grachten en over de stand van zaken in het heden. Naast een zaal met de geschiedenis van de bomen langs de grachten was er ook hedendaags werk te zien van Agnes de Ruijter, Bert Barten en Jasper Riehms (That Weird Plant Guy).

Deze tentoonstelling is onderdeel van een serie tentoonstellingen over natuur en klimaat in relatie tot de grachten. Zo werd in 2022 de tentoonstelling Waterkracht, over de kwaliteit van het Amsterdamse grachtenwater uitgelicht. In 2023 werd een tentoonstelling Amsterdam is Crumbling rond de problematiek van de staat van de Amsterdamse kades en bruggen gepresenteerd. Met deze serie tentoonstellingen laat het Grachtenmuseum zien dat de Amsterdamse grachten een interessant vertrekpunt zijn om over het thema natuur en klimaat te vertellen.

Expositie Arts & Culture Pride – Fotografisch werk van Renata Dutrée

(Augustus 2024)

Als Grachtenmuseum voelen we ons verbonden met Pride Amsterdam en de Canal Parade; de wereldberoemde botenparade die elk jaar door de Amsterdamse grachten vaart. In samenwerking met Arts & Culture Pride toonde we het werk van Renata Dutrée in de Groen Salon.

Deze serie had Renata speciaal gemaakt voor de Arts & Culture Pride 2024. Het is een serie portretten van dappere mannen en vrouwen die allemaal deel uitmaken van de Rainbow Community. Bedoeld als een ode aan hun doorzettingsvermogen in het bereiken van hun levensdoel, de acceptatie van wie ze werkelijk zijn en willen zijn. Dit heeft een prijs, maar ze volharden in het creëren van bewustzijn en het effenen van de weg voor anderen zoals zij.

Blik op de grachten – groepstentoonstelling met 25 kunstenaars

(november 2024 t/m maart 2025)

Door de eeuwen heen zijn de grachten een bron van inspiratie geweest voor kunstenaars zoals bijvoorbeeld Berckheyde en Breitner. In deze groepstentoonstelling, in het jaar dat Amsterdam zijn 750^e verjaardag viert, wilden we laten zien hoe de grachten nog steeds een bron van inspiratie zijn voor hedendaagse kunstenaars. Niet alleen vanwege de schoonheid van de grachtengordel, maar ook vanwege de bewogen geschiedenis die zich langs en op de grachten heeft afgespeeld.

In deze tentoonstelling was werk te zien van: Arden, Arie Schippers, Bram de Rooij, Casper Strietman, Carlien Oudes, Chad Bilyeu & Lorenzo Milito, Claudia Otten, Ellen Davidzon, Erna Bijl de Vroe, Frans Koppelaar, Gershwin Bonevacia, Gineke Zikken, Gosse Bouma, Hans de Tweede & Sam Vonk, Janneke Viegiers, Jasper Riehm, Julie Hrudová,

Juliette de Wit, Peter Smit, Richard van Mensvoort, Ron Zwagemaker, Titus Meeuws en Wendelien Schönfeld.

3. Collectie

Eind 2023 zijn we gestart met een langdurige traject met Helicon. In 2024 hebben we onze collectieregistratie vernieuwd, is er een start gemaakt met het nieuwe collectieplan en zijn we gestart met het meten van museale condities in de stijkamers op de bel-etage. Er zijn in 2024 enkele tentoonstellingswerken, met name fotografische werken, aan de collectie toegevoegd.

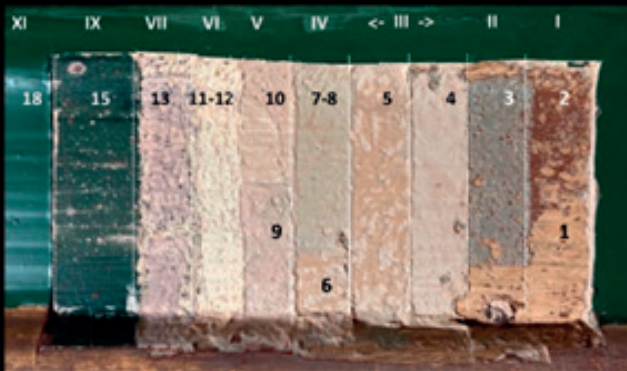
Renovatie Andriessenzaal

In 2023 is een kleurhistorisch onderzoek uitgevoerd naar de houtenbetimmering in deze kamer. Het behang is geplaatst in een betimmering die in de basis 18de-eeuws is, maar die aan het einde van de 19de-eeuw sterk is aangepast. De vorm van deze kamer is ontstaan bij een verbouwing in 1875. Tijdens deze verbouwing werd de ruimte vergoot en aangepast in neoclassicistische stijl. Ook is het dus waarschijnlijk dat het behangsel eerst in een andere kamer heeft gehangen voordat deze in 1875 naar deze achterkamer werd verplaatst.

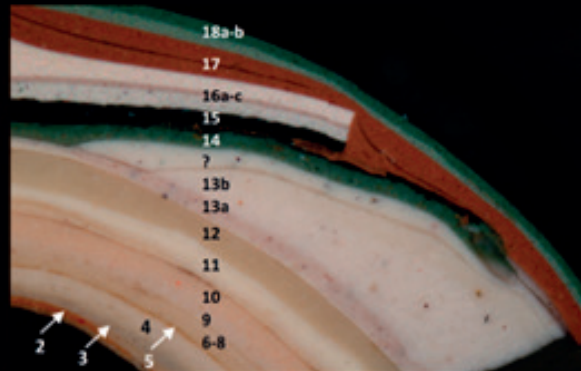
Kleurhistorisch onderzoek

Tijdens deze verbouwing werd de ruimte vergoot en aangepast in neoclassicistische stijl. Passend bij de andere kamers op de beletage, die toen ook hun huidige uitstraling kregen. Ook omdat het landschapsbehang pas aan het einde van de 19de-eeuw hier is aangebracht, vinden we het logisch om de kleur van de betimmering van de Andriessenkamer op deze periode te baseren.

Close-up van kleurtrap op de lambrisering, met laagnummering.

Close-up of color staircase on the wainscoting, with layer numbering.

Dwarsdoorsnede van verfmonster GH-AK-09 met nummering corresponderend met de kleurtrap behalve laag 14-16-17 die in de trap ontbreken.

Cross-sectional area of paint sample GH-AK-09 with numbering corresponding with the color staircase except layer 14-16-17 which are missing in the staircase.

Van groen naar lila

Zoals meestal met oude verflagen kwam de verflaag bij het kleuronderzoek op verschillende plekken in de kamer net iets anders aan de oppervlakte. Soms oogt deze wat frisser en romiger, dan weer wat bruiner, door veroudering (met 'patina'). Om een goede keuze te maken zijn de verschillende

kleurstellingen lila getest. Uiteindelijk is er gekozen voor deze tint lila, die het meest in de buurt komt van de originele 19de -eeuwse kleur. In 2024 is deze kleurstelling aangebracht op de houten betimmering en is daarmee de renovatie van de kamer afgerond.

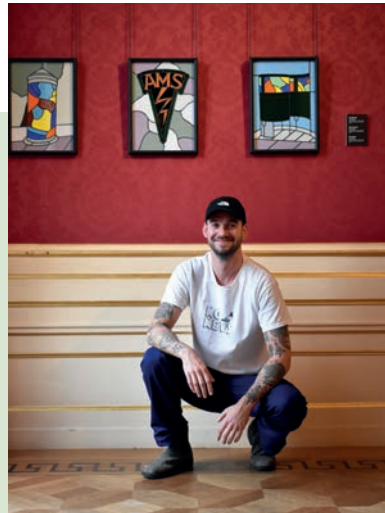
4. Randprogrammering

Artist Talks

MET ROBIN KAPITEIN EN CHAD BILYEU

13 april | Een middag waar het publiek de kunstenaar van de tentoonstelling Amsterdam glas in lood kan ontmoeten. Robin vertelde met verve over zijn werken, de ambacht er achter en bezoekers konden al hun vragen stellen. De tentoonstelling kwam tot leven.

7, 14, 21, en 28 juni | In de laatste maand van de tentoonstelling Chad in Amsterdam neemt Chad Bilyeu je elke vrijdag mee door te tentoonstelling. Hij verteld onder andere over zijn werkproces en hoe het is om als nieuwkomer de stad te zien. Zijn werk ligt op het kruispunt van humor en herkenbaarheid maar het zet de bezoeker ook aan het denken.

Open Tuinen Dagen

Een traditie in het derde weekend van juni: de Open Tuinen Dagen! Ook dit jaar was de tuin van het Grachtenmuseum te bezoeken tijdens de Open Tuinen Dagen. Met het thema van dit jaar: nieuw en oud in de grachtentuinen, krijgen bezoekers de kans om grachtentuinen te bezoeken - ook wel het best bewaarde geheim van de stad genoemd, omdat ze niet zichtbaar zijn vanaf de straat.

Lezingen i.s.m. de Vrije Academie

16 juli & 9 oktober organiseerden we lezingen over historische huizen aan de gracht. Het Grachtenmuseum en de Vrije Academie zitten op een steenworp afstand van elkaar aan de Herengracht en beide panden zijn ontworpen door Amsterdamse architect Philips Vingboons. In de lezing Historische huizen aan de gracht gegeven door kunsthistoricus en bevrogen docent Max Put, hoor je over de architect van deze panden, het ontwerp van dergelijke stadspaleizen en de decoratie door vooraanstaande beeldhouwers en schilders.

Filmvertoning *Boom in Amsterdam*

In het kader van de tijdelijke tentoonstelling *De Groene Bocht* organiseerden we 18 september een exclusieve screening van de film *Boom in Amsterdam* van Agnes de Ruijter. De film neemt je mee op een reis langs de prachtige bomen van de stad en onthult hun geheimen en geschiedenis. Na de screening was er tijd voor een nagesprek met de maker van de film Agnes de Ruijter en de bomenexpert van de Gemeente Hans Kaljee.

Fringe Festival

Amsterdam Fringe Festival is een ode aan de theatrale gekte, de onafhankelijke geest en een pleidooi voor artistieke vrijheid. Het Grachtenmuseum was in 2024 voor het eerst een locatie voor dit opkomend en ongetemd talent. Theater collectief Club Wild bracht hun voorstelling genaamd DORIAN: Portret van het onstilbare in première in de stijlkamers van het museum. Met als gevolg drie uitverkochte edities. Het stuk is nog steeds in theaters te zien. www.amsterdamfringefestival.nl/dorian/

Stadswandeling met Tassie

Eind september zal een Grachtengordelstadswandeling in samenwerking met Tassie online gaan. www.eentassie.nl/collections/alle-zones
We promoten dit in het museum en we delen mee in de opbrengsten.

CITY WALK
STADSWANDELING
in Amsterdam

Gratis / Free

- 1 Download the 'Tassie' app (iPhone)
- 2 Register
- 3 Search "Grachtenmuseum"
- 4 Enjoy!

tassie.
GRACHTENMUSEUM

Speeddaten in het museum

Amsterdam een mooie stad en samen is het nog mooier. Daarom organiseerde we samen met FC Centrum zes speeddate avonden in het museum. Of je nou behoefte hebt aan een nieuwe vriend of een nieuwe liefde: iedereen is welkom. Ongeacht leeftijd, gender of relatiestatus. Met hart voor de stad, heb je hart voor elkaar.

Online daten lijkt voor hen steeds meer op een spelletje Monopoly: voor je het weet ben je weer terug bij 'Start' en heb je nog altijd geen huisjes gebouwd."

De datingapp Breeze zegt de oplossing te hebben gevonden voor dit euvel; swipen doe je thuis, maar bij een match wordt er meteen afgesproken. Je betaalt allebei 9 euro en spreekt af in een bar die partner is van de app – er zijn tachtig locaties in Amsterdam. Sinds de lancering in 2020 heeft Breeze 16000 actieve gebruikers in de hoofdstad en vinden er drieduizend live dates per maand plaats.

Speeddate in het Grachtenmuseum. Foto: Nino Schuurman

Robin van der Kaa, hoofd marketing van Breeze: "De app is ontwikkeld door een aantal studenten van de TU in Delft. Ze waren helemaal klaar met het mechanisme achter datingapps, die zijn ontwikkeld om mensen zo lang mogelijk te laten swipen."

Signeersessie met Gosse Bouma

Op zaterdag 5 oktober was fotograaf Gosse Bouma in het Grachtenmuseum aanwezig voor een signeersessie van zijn eerste boek: *A New Light On Amsterdam*. Een echte must-have voor iedereen die van de stad Amsterdam houdt. Ter ere van zijn nieuwste boek zal in de Groene Salon een kleine tentoonstelling met de fotografie van Gosse te zien zijn. Bijzonder aan zijn fotografie is dat hij werkt onder natuurlijke omstandigheden. Gosse werpt hiermee een nieuw licht op de stad waar hij zo van houdt.

Museumnacht

Zaterdag 2 november was het weer tijd voor museumnacht. Ook dit jaar was het weer een drukbezochte editie. Samen met kunstenaar Matunda Groenendijk en de VJ Academy creëerden we het interactieve kunstwerk Elysium; geïnspireerd op de paardenkastanje uit de tuin van het Grachtenmuseum. Door het kunstwerk aan te raken ontstaan er een nieuw, digitaal leven van onze oude boom. Daarnaast organiseerden we samen met rederij Lampedusa rondvaarten over de grachten en was de tijdelijke en vaste tentoonstelling open voor het publiek.

5. Bezoekers

In de begroting waren we uitgegaan van 65.000 bezoekers en we sloten het jaar uiteindelijk af met 70.040 bezoekers. Gezien de 64.000 bezoekers in 2023 en de 38.000 bezoekers in 2022 zijn we blij dat de stijgende lijn zich blijft voortzetten. We zagen meer vol betalende bezoekers, meer Museumkaarthouders, meer iAmsterdam City Card houders en vooral ook veel meer schoolbezoek. Aan de data kunnen we zien dat ongeveer 40% van ons bezoek uit Nederland afkomstig is en 60% uit het buitenland.

Bezoekerswaardering

In het museum horen we het regelmatig van onze bezoekers dat ze ons museum en gastvrije ontvangst zo waarderen, ook op de belangrijke websites voor reviews hebben we onze positie als hooggewaardeerd Amsterdams museum weten te verstevigen. Met een waardering van een 4,6 op Google bevinden we ons in de top 5 van hoogst gewaardeerde musea in Amsterdam en bevinden we ons in goed gezelschap van het Rijksmuseum en het Van Gogh Museum. Op de grote internationale reizigerswebsite Trip Advisor nemen we een 11de plek in van de hoogst gewaardeerde musea in Amsterdam onder internationale bezoekers.

Schoolbezoeken

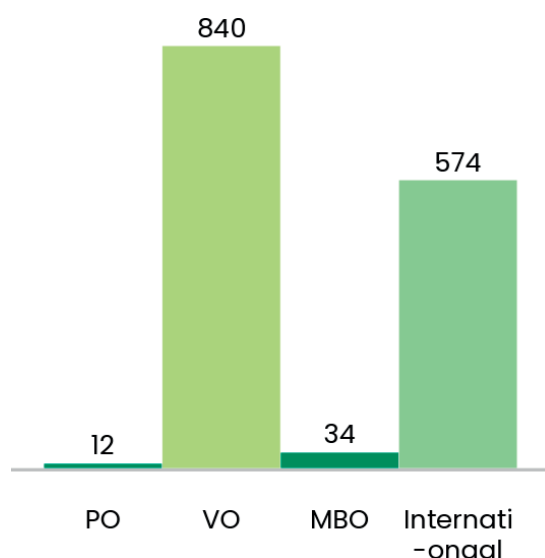
We zagen in 2024 een flinke toename in Nederlands schoolbezoek, met name uit de regio Amsterdam. Maar toch ook schoolklassen uit de rest van het land en een flink aantal schoolgroepen uit het buitenland. De vaste tentoonstelling is erg aantrekkelijk voor onze jonge bezoekers door het visuele spektakel en de bijzondere manier van storytelling.

Eind 2023 is er een Educatieplan 2024 – 2025 geschreven met o.a. het idee om twee nieuwe lesprogramma's te ontwikkelen op het platform LessonUp die aansluiten bij de behoefte van scholen. Ook zijn de populaire quizzuilen vernieuwd.

Voor het realiseren van dit Educatieplan 2024 – 2025 hebben we financiële steun ontvangen van het Zabawas Fonds en met die steun hebben we de quizen kunnen vernieuwen en onze ambities voor meer educatie en schoolbezoek kunnen waarmaken.

Totaal waren er **1460 leerlingen**, verdeeld over het Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Middelbaar Beroeps Onderwijs en Internationale groepen.

6. Organisatie

Na de bestuurswisseling in 2023 is aan het begin van 2024 een tweekoppig Raad van Toezicht aangesteld, bestaande uit Pieter Brinkhorst en Heleen ten Heggeler-Verloop en is Annemiek Krans als bestuurder aangetreden.

In februari 2024 is de nieuwe rol van Projectleider Tentoonstellingen en Programmering ingevuld. Hiermee is het kantoor team op orde en kunnen we de

komende jaren verder met het realiseren van relevante en hoogwaardige programmering. Ook is er in 2024 een groep vrijwilligers geworven die halve dagen het team op de werkvloer is komen versterken.

Daarnaast hebben meerdere stagiaires het kantoor team ondersteund en was er ruimte voor afstudeerders.

7. Bestuursverslag

Het jaar 2024 is afgesloten met een klein positief financieel resultaat van €9.931. We hebben opnieuw meer bezoekers mogen ontvangen dan het jaar ervoor, namelijk 70.040 bezoekers.

Belangrijke aandachtspunten waren:

- het verstevigen van het kantoorteam,
- het voortzetten van de positieve financiële resultaten van de afgelopen jaren,
- het realiseren van groei in bezoekersaantallen, en
- het werken aan een kwalitatief hoogwaardige programmering.

Nu het museum in rustiger vaarwater is gekomen, hebben we ook tijd kunnen besteden aan het formuleren van een langetermijnstrategie. Daarbij is alvast vooruitgeblikt op de volgende beleidsperiode: 2027–2030.

In 2024 is de nieuwe functie van projectleider tentoonstellingen ingevuld. Er is een meerjarenprogrammering opgesteld en er zijn projectplannen ontwikkeld voor de komende

tentoonstellingen. Hierdoor hebben we ook een succesvolle start kunnen maken met het fondsenwerven voor deze projecten — zowel voor 2024 als voor 2025 — wat moet zorgen voor grotere budgetten om onze ambities op het gebied van programmering waar te maken.

In samenwerking met Helicon is onder andere gewerkt aan een nieuw collectieplan, het verbeteren van arthandling protocollen en het meten van de museale condities in de tentoonstellingsruimtes. Hierdoor zijn we nog beter in staat om onze ambities voor de komende jaren vorm en inhoud te geven.

In 2024 zijn we overgegaan van een bestuursmodel naar een Raad van Toezicht-model (RvT), met twee RvT-leden: Pieter Brinkhorst en Heleen ten Heggeler-Verloop. Het bestuur bestaat sindsdien uit één persoon: Annemiek Krans. Er hebben vier vergaderingen plaatsgevonden met het bestuur, de RvT en de directie. Daarnaast is er onderling veel contact geweest over lopende zaken.

Annemiek Krans, bestuurder

8. Financieel verslag

Meerjarenoverzicht winst-en-verliesrekening (EUR)

	2024	% omzet	2023	% omzet
Omzet	904.157	100,0%	836.482	100,0%
Inkoopwaarde van de bat...	300.723	33,3%	275.324	32,9%
Saldo	603.435	66,7%	561.159	67,1%
Overige baten	3.218	0,4%	24.447	2,9%
▼ Totaal lasten	596.721	66,0%	501.969	60,0%
▶ Personeelskosten	287.559	31,8%	246.757	29,5%
▶ Overige personeelskosten	19.839	2,2%	17.764	2,1%
▶ Afschrijvingen	40.400	4,5%	44.067	5,3%
▶ Huisvestingskosten	149.031	16,5%	114.289	13,7%
▶ Exploitatie- en machinek...	26	0,0%		0,0%
▶ Marketingkosten	47.150	5,2%	31.020	3,7%
▶ Kantoorkosten	13.317	1,5%	13.267	1,6%
▶ Algemene kosten	39.398	4,4%	34.805	4,2%
Resultaat	9.931	1,1%	83.636	10,0%

Balansoverzicht

	Verslagjaar		Vorig jaar	
	2024	% balans	2023	% balans
▼ Balans				
▼ Vaste activa	123.903	22,9%	145.089	27,0%
▶ Immateriële vaste activa	4.880	0,9%	8.295	1,5%
▶ Materiële vaste activa	119.023	22,0%	136.794	25,4%
▼ Vlottende activa	418.005	77,1%	393.010	73,0%
▶ Voorraden	6.905	1,3%	3.652	0,7%
▶ Vorderingen	45.843	8,5%	26.778	5,0%
▶ Liquide middelen	365.257	67,4%	362.580	67,4%
Activa	541.909	100,0%	538.099	100,0%
▼ Stichtingsvermogen	533.083	98,4%	523.152	97,2%
▶ Overige reserves	523.152	96,5%	439.515	81,7%
▶ Onverdeeld resultaat	9.931	1,8%	83.636	15,5%
▼ Kortlopende schulden	8.826	1,6%	14.947	2,8%
Crediteuren	-6.388	-1,2%	1.737	0,3%
▶ Schulden ter zake van ...	6.381	1,2%	5.528	1,0%
▶ Salarisverwerking	8.833	1,6%	7.682	1,4%
Passiva	541.909	100,0%	538.099	100,0%

Grachtenmuseum
Herengracht 386
1016 CJ Amsterdam

www.grachten.museum
mail@grachten.museum
020 4211656

